

Shrnutí základních tendencí vývoje Královéhradeckého kraje v roce 2005

1. Obyvatelstvo

V Královéhradeckém kraji žilo ke konci roku 2005 celkem 548 368 obyvatel, což představuje nárůst oproti konci roku předchozího o 1072. Přirozený úbytek obyvatel v průběhu minulého roku však stále dosahoval vysoké hodnoty – 303 obyvatel. Porodnost ve sledovaném roce činila 9,9 živě narozených dětí na 1 000 obyvatel. Celkem se do kraje přistěhovalo 6 100 obyvatel. V meziokresním srovnání byl v absolutních hodnotách zaznamenán nejvyšší přirozený úbytek v okrese Jičín (108 obyvatel), Trutnov (88 obyvatel) a Hradec Králové (84 obyvatel). Naproti tomu přirozený přírůstek obyvatel byl zaznamenán v okrese Náchod (31 obyvatel). Nejpriznivější bilance stěhování byla zjištěna v jičínském (383) a trutnovském okrese (344 obyvatel). Na 1 000 obyvatel připadalo v našem kraji již 4,9 sňatků a 3,1 rozvodů. Dále bylo ve sledovaném období v našem kraji zaznamenáno 2 277 potratů, z tohoto počtu bylo 1569 umělých přerušení těhotenství. Největšími městy, co do počtu obyvatel k 31. 12. 2005 byly Hradec Králové (94 431), Trutnov (31 195), Náchod (21 079), Jičín (16 253), Dvůr Králové nad Labem (16 111), Vrchlabí (13 065) a Jaroměř (12 767 obyvatel).

2. Zaměstnanost a mzdy

Počet zaměstnanců (přepočtený na osoby plně zaměstnané) v ekonomických subjektech se sídlem na území kraje bez podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců činil v roce 2005 celkem 137 286 osob, což bylo o 1,0 % méně než v předchozím roce. Meziroční nárůst počtu zaměstnanců byl zaznamenán pouze na Jičínsku (1,9 %). Ve všech ostatních okresech našeho kraje byl zjištěn pokles počtu zaměstnanců.

Průměrná hrubá měsíční mzda přepočítaná na osoby plně zaměstnané činila ve sledovaném období v Královéhradeckém kraji 16 934 Kč. Z celkového počtu čtrnácti krajů České republiky je s touto hodnotou průměrné mzdy Královéhradecký kraj až na 9. místě. Okresy našeho kraje s nejvyššími vyplácenými mzdami byly: Hradec Králové (18 453 Kč) a Rychnov nad Kněžnou (16 624 Kč). Naopak na Náchodsku byla zaznamenána v našem kraji nejnižší průměrná mzda (15 431 Kč). V celorepublikovém meziokresním srovnání (včetně 15 obvodů hl. m. Prahy) je tak náhodský okres až na 88 místě, tj. na 4. pozici od konce. Ještě nižší mzdy se v České republice vyplácely už pouze na Znojemsku, Jindřichohradecku a Jesenicku. Nejvyšší mzdy vyplácely v kraji svým zaměstnancům firmy s činnostmi v oboru výpočetní techniky (27 297 Kč), firmy zabývající se výrobou a rozvodem elektřiny, plynu, páry a tepelné energie (26 779 Kč), a také subjekty zabývající se výrobou ostatních nekovových minerálních výrobků (20 421 Kč). Na druhé straně ovšem ve výrobě oděvů, zpracování a barvení kožešin činila mzda pouze 10 836 Kč, což představuje meziroční nárůst v tomto oboru pouze o 0,2 %.

3. Výběrové šetření pracovních sil

Počet osob s jediným nebo hlavním zaměstnáním dosáhl v Královéhradeckém kraji ve 4. čtvrtletí 2005 258,0 tis. osob, z toho bylo 144,6 tis. mužů a 113,5 tis. žen. V porovnání se stejným obdobím předchozího roku celková zaměstnanost v kraji stoupla o 0,7 %. Souběžně s hlavním zaměstnáním pracovalo v druhém a dalším zaměstnání 9,7 tis. osob. V této kategorii tak došlo k poklesu o 1,1 tis. osob oproti předchozímu čtvrtletí. Z celkového počtu 13,6 tis. osob zaměstnaných na zkrácenou pracovní dobu je 75,7 % žen.

Míra ekonomické aktivity (podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných k počtu všech osob starších 15-ti let v %) dosáhla za obě pohlaví 58,2 % a proti stejnému čtvrtletí předchozího roku se zvýšila o 0,6 procentního bodu.

Počet nezaměstnaných vypočtený na základě výběrového šetření pracovních sil ČSÚ činil ve 4. čtvrtletí 2005 celkem 13,3 tis. osob (z toho 9,1 tis., tj. 68,4 %, byly ženy). Obecná míra nezaměstnanosti podle výsledku výběrového šetření v našem kraji činila 4,9 %, což představuje meziročně snížení této hodnoty (o 1,2 procentního bodu).

4. Nezaměstnanost (z údajů MPSV)

Míra nezaměstnanosti dosáhla k poslednímu dni minulého roku hodnoty 7,33 %. Na úřadech práce bylo celkem evidováno 21 989 uchazečů o zaměstnání. Stále je však míra nezaměstnanosti v kraji nižší než činí hodnota za celou Českou republiku (8,88 %). V mezikrajovém srovnání výše hodnoty míry nezaměstnanosti je Královéhradecký kraj ze všech čtrnácti krajů (včetně hl. m. Prahy) na 5 místě; tím se tak stále ještě řadí ke krajům v České republice, kde nezaměstnanost nepředstavuje až tak závažný problém. Nejnižší míra nezaměstnanosti v kraji byla nyní ve dvou okresech: Rychnov nad Kněžnou (6,22 %) a Hradec Králové (6,28 %). Dále potom následoval okres Náchod se 7,70 %. Nejméně osob na jedno volné pracovní místo připadalo na Královéhradecku (5,7). Naopak nejméně příznivý stav na trhu práce byl na Trutnovsku a Jičínsku. Dle ukazatele míry nezaměstnanosti byla v trutnovském okrese evidována k poslednímu dni 4. čtvrtletí nejvyšší hodnota míry nezaměstnanosti v našem kraji, dosahující hodnoty 8,51 %. Naproti tomu nejvíce uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo (14,4) bylo zjištěno v jičínském okrese.

5. Organizační struktura podnikatelské sféry

V Registru ekonomických subjektů, kde jsou evidována všechna identifikační čísla organizací, bylo k 31. prosinci 2005 v našem kraji zapsáno 123 986 subjektů. Meziročně se jejich počet zvýšil o 1641 (tedy o 1,4 %).

Z hlediska právní formy připadal nejvyšší počet na podnikatele typu fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku (přes 87,7 tis. subjektů tj. 70,8 % z celkového počtu), dále bylo 8 771 společností s ručením omezeným (7,1 %), 6 119 samostatně hospodařících rolníků (4,9 %), a 5 881 osob ve svobodném povolání (4,7 %).

Z hlediska třídění podle odvětvové klasifikace ekonomických činností se nejvíce podnikatelů zabývalo maloobchodem, opravami spotřebního zboží kromě motorových vozidel (19 219 subjektů, tj. 15,5 % z celkového počtu).

Podle kategorií počtu zaměstnanců byla nejvíce zastoupena skupina subjektů bez zaměstnanců (42 692 subjektů, tj. 34,4 % z celkového počtu).

6. Stavebnictví a bytová výstavba

Ve stavebních podnicích s 20 a více zaměstnanci se sídlem v královéhradeckém regionu poklesla meziročně stavební produkce vyjádřená v běžných cenách podle dodavatelských smluv celkem o 1,0 %. Z toho v tuzemsku provedená nová výstavba, rekonstrukce a modernizace klesla o 1,8 %, naproti tomu nárůst byl zaznamenán u oprav a údržby – o 4,8 %. Meziroční nárůst hodnot v ukazateli stavebních prací podle dodavatelských smluv celkem byl zaznamenán ve třech okresech kraje, kromě Náchodska a Rychnovska. Celkový průměrný evidenční počet zaměstnanců v kraji meziročně vzrostl o 4,3 %. Průměrná měsíční mzda se zvýšila o 2,8 % a dosáhla částky 16 245 Kč. Nejvyšší mzdy byly vypláceny v královéhradeckém (16 526 Kč) a trutnovském okrese (16 504 Kč).

V průběhu celého minulého roku bylo v okresech Královéhradeckého kraje vydáno 7 454 stavebních povolení v celkové hodnotě staveb 12 544 mil. Kč. V meziokresním srovnání byla orientační hodnota staveb celkem nejvyšší v okrese Hradec Králové (4 273 mil. Kč).

Ve sledovaném období bylo v královéhradeckém regionu dokončeno celkem 1 423 bytů, představující meziroční nárůst o 7,6 %. V rámci modernizace bytového fondu bylo dokončeno 848 bytů. Zahájena byla výstavba 1 970 bytů, což představuje meziroční nárůst o 60,8 %. Rozestavěných bytů k 31. 12. 2005 bylo evidováno 6 151.

7. Průmysl

Jelikož od roku 2005 došlo ke změně výkaznictví dat sledovaných Českým statistickým úřadem v této oblasti, nejsou zjištěná data srovnatelná a není tedy možné na tomto místě uvést bilanci o tržbách z průmyslové činnosti. Průměrná měsíční mzda v průmyslu v Královéhradeckém kraji v loňském roce meziročně stoupla o 3,9 % a dosáhla výše 16 816 Kč. Meziročně byl zjištěn téměř dvojnásobek (o 98,7 %) průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve dřevozpracujícím průmyslu. Nejvyšší mzdy byly vypláceny ve výrobě a rozvodu elektrické energie, plynu a vody (23 3362 Kč), v průmyslu skla a keramických a stavebních hmot (20 751 Kč) a ve firmách zabývajících se výrobou dopravních prostředků (20 338 Kč).

8. Zemědělství

V průběhu celého roku 2005 bylo vyrobeno 6 320 tun hovězího a telecího, 24 167 tun vepřového a 49 tun samotného telecího masa. Celkový objem výroby masa v Královéhradeckém kraji dosáhl hodnoty 30 508 tun, meziročně tato hodnota ovšem představuje pokles o 12,0 %. Obilovin bylo prodáno celkem 472 856 tun (nárůst o 47,0 %), z toho pšenice 313 004 tun, ječmene 93 339 tun a žita 13 141 tun.